EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.5.2013
COM(2013) 282 final

2011/0137 (COD)

KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (intellektuaalomandiõigusi käsitlevate tollialaste õigusaktide rakendamise kohta) vastuvõtmist

2011/0137 (COD)

KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (intellektuaalomandiõigusi käsitlevate tollialaste õigusaktide rakendamise kohta) vastuvõtmist

1. TAUSTTEAVE

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev: 24.5.2011.
(dokument KOM(2011)0285 (lõplik) – 2011/0137 (COD)):

Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine: 3.7.2012.

Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 16.5.2013.

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Kavandatav määrus peaks asendama kehtivat määrust (EÜ) nr 1383/2003,[1] millega praegu rakendatakse WTO intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS) III osa (Intellektuaalomandi õiguste jõustamine) punkti 4 (Piirimeetmetega seotud erinõuded).

Ettepanek moodustab lahutamatu osa strateegilisest raamistikust, mis on esitatud komisjoni teatises „Intellektuaalomandiõiguse ühtne turg”[2] ning on kooskõlas ELi pikaajalise intellektuaalomandiõiguste kaitse poliitika ja strateegiaga. Seda poliitikat on kajastatud mitmes komisjoni teatistes, näiteks teatistes „Euroopa 2020. aastal”,[3] „Ühtse turu akt”[4] ja „ELi sisejulgeoleku strateegia toimimine”[5].

Määruse eesmärk on **tugevdada tolliasutuste suutlikkust jõustada piiril intellektuaalomandi õiguseid**. Määrusega **laiendatakse sellega** hõlmatud **intellektuaalomandi õiguste rikkumiste loetelu** ja säilitatakse tolliasutuste pädevus kontrollida kõiki **tollijärelevalve all olevaid kaupu**, sõltumata nende tollikäitlusviisist. Määrusega tagatakse, et **tolliasutusele esitatud teave on kvaliteetne** ja võimaldab hästi

[1] Nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003, 22. juuli 2003, teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade suhtes võetava tollimeetme ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta.

[2] Komisjoni 24. mai 2011. aasta teatis: „Intellektuaalomandiõiguse ühtne turg”, KOM (2011) 287 (lõplik).

[3] Komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatis: „Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” – KOM(2010) 2020 (lõplik).

[4] Komisjoni 11. novembri 2010. aasta teatis: „Ühtse turu akt” – KOM(2010) 608 (lõplik/2).

[5] Komisjoni 22. novembri 2010. aasta teatis: „ELi sisejulgeoleku strateegia toimimine: viis sammu turvalisema Euroopa suunas” – KOM (2010)673 (lõplik).

analüüsida ja hinnata intellektuaalomandi õiguste rikkumise ohtu. Määruses sätestatakse õiguslik alus **keskandmebaasi** loomiseks, et registreerida tollimeetmeid ja kauba kinnipidamise taotlusi ning vahetada teavet tolliasutuste vahel (COPIS).

Minimaalse halduskoormuse tagamiseks tehakse ettepanek kehtivaid menetlusi teataval määral kohandada. Määrusega nähakse ette võimalus **hävitada kaup ilma juriidilise menetluseta**, toetudes asjaomaste isikute vahelisele lepingule. Määrusega kehtestatakse **uus menetlus väikeste partiide** jaoks, mis lubab kauba hävitada ilma õiguste omajaid kaasamata.

Määrusega tagatakse, et **arvesse võetakse kõigi ettevõtjate õigustatud huve**. Ühtlustatakse **selgituste andmise õiguse** rakendamist nende lepinguosaliste korral, keda kaupade kinnipidamine kahjustab, ja **korrigeeritakse** menetluses igale lepinguosalisele antavaid **tähtaegu**.

Määrusega lahendatakse India ja Brasiilia mure seoses WTOs 2010. aastal käivitatud kahe vaidlusega geneeriliste ravimite transiidi üle läbi ELi territooriumi. Määruse põhjenduses 17 osutatakse 2001. aasta Doha deklaratsioonile TRIPS-lepingu ja tervisekaitse kohta, jäetakse välja praegune põhjendus 8 (nn tootmiskriteerium) ja järgitakse täpsemalt TRIPS-lepingu sõnastust (piisav tõendusmaterjal toime pandud intellektuaalomandiõiguse rikkumise kohta, et tolliasutus saaks kauba kinni pidada).

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Seisukoht, mille nõukogu võttis vastu esimesel lugemisel, väljendab täielikult nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel 19. detsembril 2012 kolmepoolsel kohtumisel saavutatud kokkulepet. Selle kokkuleppe põhipunktid on järgmised:

– jätta määruse reguleerimisalast välja paralleelkaubandus ja nn ületootmine;

– selgitada, et tolliasutus võib teostada tollikontrolli ja võtta tollialastes õigusaktides sätestatud identifitseerimismeetmeid, et ennetada tegevust, mis on vastuolus liidu territooriumil kehtivate intellektuaalomandialaste õigusaktidega, ja selleks, et teha kolmandate riikidega koostööd intellektuaalomandi õiguste jõustamisel;

– kehtestada ühine menetlus kõigi intellektuaalomandi õiguste rikkumiste suhtes, mis kuuluvad kõnealuse määruse reguleerimisalasse, ilma et see piiraks erimenetluste kohaldamist väikeste partiide suhtes. Kõnealuse ühise menetluse kohaselt võib õiguste omaja taotluse korral hävitada kauba ilma, et ta peaks algatama kohtumenetluse, tingimusel, et deklarant või kauba valdaja, keda on nõuetekohaselt teavitatud kauba kinnipidamisest tolliasutuse poolt, ei ole hävitamise vastu;

– sätestada, et väikeste partiide menetlust kohaldatakse üksnes taotleja eelnevalt esitatud taotluse korral ning tolliasutustel on võimalik nõuda, et taotleja kataks kõnealuse menetluse kohaldamisest tulenevad kulud;.

– sätestada määruses väikese kaubasaadetise mõiste ning kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 volitada komisjoni võtma vastu delegeeritud õigusakte, millega teatavatel tingimustel muudetakse nimetatud määratluse mitteolemuslikke osi;

– luua kooskõlas intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS) artikliga 69 ja eesmärgiga lõpetada rahvusvaheline kauplemine intellektuaalomandi õigusi rikkuvate kaupadega õiguslik alus sellist kauplemist kajastava teabe kiireks vahetamiseks tolliasutuste vahel ELis ja kolmandates riikides. Selleks et tagada ühetaolised tingimused nende sätete rakendamiseks, mis käsitlevad kolmandate riikidega toimuva andmevahetuse praktilise korra elementide kindlaksmääramist, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused kõnealuste elementide kindlaksmääramiseks. Sätted, mis käsitlevad andmete edastamist kolmandatele riikidele, ei piira ELi andmekaitset käsitlevate sätete kohaldamist, eelkõige direktiivi 95/46/EÜ artiklite 25 ja 26 ning määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 9 kohaldamist.

– jätta määrusest välja sätted, millega ühtlustatakse selgituste andmise õiguse rakendamist nende lepinguosaliste puhul, kes on seotud tolliasutuse poolt kinni peetud kaubaga. Leitakse, et selgituste andmise õigus on tagatud siseriiklike õigusaktidega;

– laiendada ja selgitada loetelu juhtudest, mille puhul võib õiguse valdaja kasutada teavet, mille tolliasutused on talle esitanud pärast kaupade tollis kinnipidamist kõnealuse määruse alusel;

– lisada põhiõigusakti sätted andmete kogumise, töötlemise ja säilitamistähtaja ning õiguste kasutamise ja kohustuste täitmise kohta vastavalt kehtivatele andmekaitsealastele õigusaktidele.

Komisjon toetas täielikult kolmepoolsel kohtumisel saavutatud kokkulepet.

4. KOKKUVÕTE

Komisjon kiidab kõik nõukogu poolt ettepanekusse tehtud muudatused heaks.